

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 marca 2004 r.

dotycząca wdrożenia pomocy planowanej przez Włochy w celu przeciwdziałania kryzysowi upraw brzoskwiń w Piemontcie

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 473)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(2005/313/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do złożenia uwag, zgodnie z przepisem powyższego artykułu,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem z dnia 20 września 2002 r., z datą wpływu oznaczoną jako 25 września 2002 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej formalnie powiadomiło Komisję o pomocy przeznaczonej na przeciwdziałanie załamaniu upraw brzoskwiń w Piemontcie.
- (2) W piśmie z dnia 10 kwietnia 2003 r., z datą wpływu oznaczoną jako 15 kwietnia 2003 r., oraz w piśmie z dnia 7 sierpnia 2003 r., z datą wpływu oznaczoną jako 8 sierpnia 2003 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji informacje uzupełniające wymagane przez Komisję od władz Włoch w pismach z dnia 13 listopada 2002 r. i 5 czerwca 2003 r.
- (3) Pismem z dnia 2 października 2003 r. Komisja powiadomiła Włochy o wydaniu decyzji dotyczącej wszczęcia postępowania wyjaśniającego, na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu, w sprawie tej pomocy.

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽¹⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do złożenia uwag dotyczących przedmiotu sprawy.

(5) Zainteresowane strony nie przedstawiły Komisji żadnych uwag w tej kwestii.

II. OPIS

- (6) Przedmiotowy środek został przedstawiony jako środek mający przeciwdziałać następstwom złych warunków pogodowych, a konkretnie opadów gradu, które nawiedziły region Piemont w 2002 r., powodując szkody w uprawach brzoskwiń i nektaryn. Początkowo przewidywał on wycofanie z rynku 6 000 ton owoców (brzoskwiń i nektaryn) z przeznaczeniem na kompostowanie. Zdaniem władz Włoch środek ten mógł opierać się na odstępstwie, o którym mowa w art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu.
- (7) Działania związane z wycofaniem owoców z rynku zostały przeprowadzone w dniach 25, 26, 27 oraz 30 września 2002 r. i objęły łącznie 204,16 ton brzoskwiń (o wartości 18 782,00 EUR) i 977,94 ton nektaryn (o wartości 89 970,48 EUR). Łącznie wycofano zatem 1 182,10 ton owoców. Przy dopłacie na poziomie 0,092 EUR do kilograma wycofanych owoców, łączna pula środków do wykorzystania w ramach środka wyniosła 108 752,00 EUR.

⁽¹⁾ Dz.U. C 266 z 5.11.2003, str. 3.

- (8) Zgodnie z informacjami przekazanymi w zgłoszeniu pomocy, producenci zainteresowani środkiem, należący do zrzeszenia Asprofrut⁽²⁾, na skutek działania złych warunków pogodowych, o których mowa powyżej, ponieśli straty przekraczające 30% średniej produkcji historycznej.
- (9) Średnia produkcja w regionie w ostatnich trzech latach wyniosła łącznie 144 692 ton (86 059 ton brzoskwiń i 58 633 ton nektaryn).
- (10) Z informacji przekazanych w zgłoszeniu wynika, że zastosowanie pomocy państwa w tym przypadku uzasadniono na podstawie:
- rozporządzenia Rady (WE) nr 2200/96 z dnia 28 października 1996 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw⁽³⁾ przewiduje w każdym roku gospodarczym wycofanie z rynku maksymalnie 10% produktów wprowadzonych do obrotu przez poszczególne organizacje producentów, z możliwością przekroczenia tego limitu o 3%, jeżeli spełniony jest warunek średniej na poziomie 10% w okresie trzech lat,
 - organizacje producentów działające w regionie wcześniej już wykorzystywały możliwość przekroczenia ustalonego limitu o 3%.

III. WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO NA PODSTAWIE ART. 88 UST. 2 TRAKTATU

- (11) Komisja zdecydowała o wszczęciu postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu, ponieważ miała wątpliwości co do zgodności ze wspólnym rynkiem.
- (12) Pierwszą kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, był fakt, że po zapoznaniu się z informacjami przekazanymi przez władze Włoch w ramach wymiany korespondencji z Komisją jasno wynikało, iż głównym powodem załamania nie były zjawiska pogodowe, lecz niekorzystny rozwój rynku, inaczej mówiąc, czynnik, który stanowi element zwykłego ryzyka, związanego z prowadzeniem działalności rolnej (na przykład w piśmie z dnia 7 sierpnia 2003 r. władze Włoch poinformowały, że kryzysowa sytuacja wiązała się bardziej z kwestią rynku niż ze spadkiem produkcji; poza tym strata została obliczona na poziomie obrotów, a nie na poziomie wielkości – patrz motyw 13 poniżej).
- (13) Drugą kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, był fakt, że władze Włoch z jednej strony powoływały się na stratę obliczaną w odniesieniu do średniej historycznej produkcji, zaś z drugiej przyznawały, iż straty zostały obliczone w odniesieniu do obrotu przedsiębiorstw, przy czym pkt 11.3 wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym (w dalszej części zwanych „wytycznymi”)⁽⁴⁾, będący podstawą oceny pomocy przyznawanej rolnikom tytułem odszkodowania za straty poniesione na skutek działania niesprzyjających warunków atmosferycznych, podaje jako metodę kalkulacji strat obliczenie strat na poziomie produkcji (czynnik „ceny” brany jest pod uwagę tylko raz, i to już po określeniu wielkości strat na poziomie produkcji).
- (14) Trzecią kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, był fakt, że z szacunków dostarczonych przez władze Włoch wynikało, iż średnia produkcja brzoskwiń i nektaryn w 2002 r. miała ukształtować się na poziomie przewyższającym średnią z trzech poprzednich lat, natomiast – zgodnie z pkt 11.3.1 wytycznych – pomoc jest dopuszczona tylko wówczas, gdy strata osiąga 20% normalnej produkcji na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania lub 30% na innych obszarach (jak zaznaczono w motywie 9, średnia produkcja regionu w trzech latach poprzedzających opisywane zdarzenie wyniosła 144 692 ton ogółem: 86 059 ton brzoskwiń i 58 633 ton nektaryn; w 2002 r. była szacowana na 147 300 ton, z czego 86 300 ton brzoskwiń i 61 000 ton nektaryn).
- (15) Czwartą kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, był wybór lat, które posłużyły do określenia produkcji w normalnym roku, dla celów obliczenia poniesionej straty. Punkt 11.3.2 wytycznych stanowi, że produkcja brutto w normalnym roku obliczana jest na podstawie średniej produkcji brutto z poprzednich trzech lat gospodarczych, z wyłączeniem tych lat, w których wypłacana była rekompensata w związku z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Władze Włoch obliczyły poniesioną stratę w odniesieniu do trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły opisywane złe warunki pogodowe. Jednak, co same przyznają, mimo że w okresie tym nie było przyznane żadne szczególne odszkodowanie dla sektora brzoskwiń i nektaryn, producenci tych dwóch gatunków owoców korzystali, na przestrzeni trzech rozpatrywanych lat, z umorzenia odsetek od pożyczek, które miało stanowić odszkodowanie za straty poniesione wskutek złych warunków pogodowych, jeżeli stanowiły one co najmniej 35% produkcji brutto przeznaczonej do sprzedaży. Na podstawie tych informacji trudno było sobie wyobrazić, by uprawy brzoskwiń i nektaryn uniknęły zniszczenia przez złe warunki pogodowe, które wyrządziły szkody w całym gospodarstwie lub by rolnik, którego gospodarstwo ucierpiało jako całość na skutek złej pogody, mógł korzystać ze wsparcia dla wszystkich upraw, z wyjątkiem brzoskwiń i nektaryn.

⁽²⁾ Z informacji przekazanych przez władze Włoch wynika, że z wnioskami o przeprowadzenie wycofania zwróciły się dwie organizacje: Asprofrut i Lagnasco Group. Ta ostatnia zrezygnowała następnie z dalszych działań w tym kierunku.

⁽³⁾ Dz.U. L 297 z 21.11.1996, str. 1.

⁽⁴⁾ Opublikowane w całości z uwzględnieniem sprostowań w Dz.U. C 232 z 12.8.2000, str. 17.

- (16) Piątą kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, była adekwatność metody kalkulacji pomocy. Przy obliczaniu środków do wypłaty (0,092 EUR za kilogram) władze Włoch posłużyły się bowiem wyłącznie średnimi cenami rynkowymi produktów świeżych pakowanych z września 2002 r. (0,5 EUR za kilogram nektaryn i 0,45 EUR za kilogram brzoskwiń), a nie cenami średnimi z trzech lat poprzedzających zdarzenie, z wyłączeniem tych lat, w których wypłacane było odszkodowanie z tytułu strat poniesionych na skutek niekorzystnych warunków atmosferycznych, jak stanowi pkt 11.3.2 wytycznych. Według władz Włoch metoda ta miała zabezpieczać przed nadmierną rekompensatą strat poniesionych przez rolników, ponieważ uszczerbek spowodowany był brakiem sprzedaży produktów, a cenę kilograma produktu, liczoną po kosztach, można było szacować na poziomie około 50 % ceny rynkowej. W świetle takich informacji Komisja musiała stwierdzić, iż przepisy pkt 11.3.2 wytycznych nie są spełnione, i wyciągnąć wniosek, że celem pomocy wydaje się być rekompensata strat spowodowanych nie stratami produkcji, ale niekorzystnym rozwojem rynku.
- (17) W tej samej kwestii Komisja wyraziła też wątpliwości co do adekwatności podstawy kalkulacji pomocy, ponieważ władze Włoch nie dostarczyły żadnych informacji ani co do odliczenia kosztów nieponiesionych przez rolnika na skutek złych warunków pogodowych, ani też dotyczących odliczenia kwot ewentualnie wypłaconych z tytułu ubezpieczenia oraz otrzymanej pomocy bezpośredniej, jeżeli taka miała miejsce, przy czym o obowiązku dokonania takich odliczeń mowa w pkt 11.3.2 i 11.3.6 wytycznych.
- (18) Szósta kwestia, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, była związana z przestrzeganiem przepisu pkt 11.3.8 wytycznych, zgodnie z którym, w przypadku gdy pomoc wypłacana jest organizacji producentów, jej wysokość nie może przekroczyć rzeczywistej szkody poniesionej przez rolnika. Ponownie w tym przypadku, jak i w punktach poprzednich, poddano w wątpliwość przyjęte pojęcie straty (strata liczona na poziomie obrotu, a nie produkcji; niezupełnie poprawna metoda kalkulacji strat). Ponadto, ponieważ władze Włoch zaznaczały, iż organizacja producentów miała wypłacić rolnikom całą kwotę pomocy po odjęciu jedynie kosztów przez siebie poniesionych, wobec braku bardziej ścisłych informacji Komisja nie mogła ustalić, czy koszty te, których charakteru również nie sprecyzowano, nie były nadmierne i czy pomoc wypłacona organizacji producentów zostałaby przekazana tym ostatnim proporcjonalnie do poniesionych przez nich strat.
- (19) Siódmą kwestią, która wzbudziła wątpliwości Komisji co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, było domniemane naruszenie przez program pomocy przepisów, regulujących wspólną organizację rynków w sektorze owoców i warzyw, ustanowionych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2200/96. Ponieważ organizacje producentów z regionu Piemont wykorzystały już możliwości wycofania produktów z rynku, określone w powyższym rozporządzeniu (patrz motyw 10), udzielenie pomocy państwa na rzecz wycofania produktów, które przekraczałyby ustalone limity, byłoby sprzeczne z przepisami regulującymi wspólną organizację rynku owoców i warzyw, i mogłoby zakłócać prawidłowe działanie wspólnego rynku. Zgodnie z pkt 3.2 wytycznych Komisja nie może w żadnym wypadku zatwierdzić pomocy niezgodnej z przepisami regulującymi organizację wspólnego rynku lub zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.
- (20) Wobec braku dostatecznych informacji, Komisja nie mogła również sprawdzić, czy pomoc została już wypłacona i czy podlega lub nie podlega kumulacji z inną pomocą przeznaczoną na te same cele.

IV. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ WŁOCHY

- (21) W piśmie z dnia 16 stycznia 2004 r., z datą wpływu oznaczoną jako 19 stycznia 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo władz Włoch, w którym przekazywały one swoje uwagi w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania wyjaśniającego na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu, w sprawie omawianej pomocy.
- (22) W odniesieniu do odliczenia kosztów nieponiesionych przez rolnika (patrz motyw 17), władze Włoch podkreśliły, iż wszystkie etapy uprawy zostały doprowadzone do końca, a rolnicy ponieśli związane z nimi koszty, ponieważ problem nie polegał na braku produkcji.
- (23) W zakresie dotyczącym konieczności zapobiegania nadmiernej rekompensaty poniesionych strat (patrz motywy 15 i 16) władze Włoch oświadczyły, że – pomijając nieadekwatność zastosowanej metody kalkulacji – w swoim przekonaniu przekazały dane liczbowe, na podstawie których wystąpienie jakiegokolwiek formy nadmiernej rekompensaty można uznać za wysoce nieprawdopodobne i podkreśliły, że w świetle dużej rozbieżności między kwotą pomocy a zastosowaną ceną rynkową oraz biorąc pod uwagę fakt, że cena liczona po kosztach odpowiada połowie wspomnianej ceny rynkowej, trudno uznać, że straty poniesione przez producentów były zbyt małe, aby można było udzielić pomoc.
- (24) Jeżeli chodzi o zgodność z przepisami, o których mowa w pkt 11.3.8 wytycznych (patrz motyw 18), władze Włoch oświadczyły, iż pomoc miałaby być rozdzielona według strat poniesionych (określonych według przekazanych ilości) przez członków organizacji producentów, a one same miałyby dopilnować, by część pomocy, zatrzymana przez organizację, przeznaczona została wyłącznie na pokrycie poniesionych przez nią kosztów.

(25) Do pisma z dnia 16 stycznia 2004 r., przekazanego przez Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej, załączono także odpowiedź organizacji producentów, dla której przeznaczone miałyby być środki pomocowe (Asprofrut). W odpowiedzi stwierdza się, iż rok gospodarczy 2002 był wyjątkowo trudny, przede wszystkim ze względu na pogodę, jaka wystąpiła w regionie w sierpniu oraz złe warunki atmosferyczne panujące w tym samym czasie w krajach Europy Środkowej należących do odbiorców jej produktów. Podkreśla również, iż zwróciła się do władz regionu i uzyskała zgodę na wycofanie z rynku produktu nieuszkodzonego przez grad i spełniającego unijne normy dotyczące wprowadzania produktów do obrotu, o obniżonej klasie jakości kwalifikującej produkt do użytku w przetwórstwie, na skutek pogorszenia jego stanu, które nastąpiło między datą złożenia wniosku o wycofanie a przeprowadzeniem działań związanych z wycofaniem.

V. OCENA POMOCY

(26) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu pomoc udzielana przez państwa lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi, jeżeli faworyzuje określone przedsiębiorstwa lub określone rodzaje produkcji, przez co zakłóca lub grozi zakłóceniem swobody konkurencji. Rozpatrywany środek mieści się w tak sformułowanej definicji, bowiem dotyczy określonych rodzajów produkcji i może wywierać wpływ na wymianę handlową, ze względu na miejsce, jakie zajmują Włochy w omawianej produkcji (w 2001 r. Włochy były drugim producentem brzoskwiń i pierwszym producentem nektaryn w Unii).

(27) Jednak w przypadkach określonych w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu, na zasadzie odstępstwa, dopuszczone są pewne formy pomocy uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem.

(28) W rozpatrywanym przypadku władze Włoch wyjaśniły, iż szkody omawianej produkcji spowodowane były niekorzystnymi warunkami pogodowymi.

(29) Jak zaznaczono już w motywie 12, w ramach wymiany korespondencji z władzami Włoch Komisja nabrała przekonania, iż czynnikiem, który wywołał kryzys, nie były warunki pogodowe, lecz niekorzystna ewolucja rynku, inaczej mówiąc, czynnik wchodzący w skład zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności rolnej.

(30) Uwagi przesłane przez władze Włoch po wszczęciu postępowania na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu nie wniosły żadnych nowych elementów, które wpłynęłyby na zmianę tego przekonania. Przeciwnie, po analizie

wyjaśnień władz Włoch, które stwierdzają, iż ze względu na fakt, że kryzys nie był związany z problemem braku produkcji, wszystkie etapy uprawy zostały doprowadzone do końca, a przede wszystkim wyjaśnień przekazanych przez organizację Asprofrut, która oświadcza, iż zwróciła się do władz Regionu i uzyskała zgodę na wycofanie produktu nieuszkodzonego przez grad, i spełniającego unijne normy warunkujące wprowadzenie do obrotu, choć o obniżonej do gatunku przemysłowego klasie jakości z powodu pogorszenia stanu produktu między datą złożenia wniosku a jego wykonaniem (patrz motyw 22 i 25), wątpliwości Komisji co do związku między działaniami dotyczącymi wycofania produktów, stanowiącymi część pomocy, a stratami produkcji spowodowanymi złymi warunkami pogodowymi, jeszcze się pogłębiły. Jak się wydaje, środek związany jest raczej z niekorzystnym rozwojem rynku, czyli z sytuacją, która mieści się w zwykłym ryzyku związanym z prowadzeniem działalności rolnej.

(31) W odniesieniu do wątpliwości związanych z nieadekwatnością przyjętej metody kalkulacji strat, o których mowa w motywach 13, 14 i 15, gdyby Komisja miała przyjąć założenia władz Włoch, na podstawie których dokonano obliczenia strat spowodowanych klęską naturalną, nie biorąc pod uwagę zastrzeżeń w uwagach przedstawionych przez władze Włoch, o których mowa w motywie 30, to i tak nie istniałoby uzasadnienie zastosowania metody kalkulacji strat opartej na obrocie, a nie na produkcji, ani też uzasadnienie wyboru lat, na podstawie których dokonano obliczeń.

(32) W zakresie wyboru metody kalkulacji należy zauważyć, że wprawdzie pkt 11.3.2 wytycznych dopuszcza możliwość zastosowania innej metody kalkulacji strat niż podana, ale taka inna metoda musi pozwalać na określenie straty na poziomie produkcji (patrz zasada⁽⁵⁾), zgodnie z którą „Komisja zaakceptuje (...) alternatywne metody kalkulacji produkcji normalnej, w tym także oparte na wartościach obliczonych w skali regionalnej, pod warunkiem, że wartości te są reprezentatywne i nie opierają się na przesadnie zawyżonych wielkościach zbiorów”). Odniesienie do obrotu, w świetle przepisów, o których mowa w pkt 11.3.2 wytycznych, nie znajduje zatem uzasadnienia.

(33) Komisja zauważa ponadto, iż w piśmie z dnia 16 stycznia 2004 r. władze Włoch nie podają żadnego uzasadnienia wyboru lat stanowiących podstawę do obliczenia poniesionej straty, ani też nie wyjaśniają, w jaki sposób doszło do strat na poziomie 20 i 30 %, skoro szacunki produkcji w regionie zakładały, na 2002 r., zbiory wyższe niż uzyskane w trzech latach przyjętych jako podstawa do kalkulacji strat.

⁽⁵⁾ Punkt 11.3.2. wytycznych. Patrz: przypis 4.

- (34) Wobec braku tych informacji, Komisja dotychczas nie uzyskała informacji, dlaczego władze Włoch jako podstawę do obliczenia strat przyjęły lata, w których, jak same potwierdzają, niektórzy producenci brzoskwiń i nektaryn korzystali z umorzenia odsetek od kredytów, stanowiącego odszkodowanie za straty spowodowane w wyniku złych warunków pogodowych, jeżeli stanowiły one co najmniej 35 % produkcji brutto przeznaczanej do sprzedaży (jak zauważono w motywie 15, trudno wyobrazić sobie, by uprawy brzoskwiń i nektaryn uniknęły zniszczenia w wyniku złych warunków pogodowych, które spowodowały szkody w całym gospodarstwie, lub by rolnik, którego gospodarstwo jako całość ucierpiało na skutek złej pogody, mógł korzystać ze wsparcia dla wszystkich upraw, z wyjątkiem brzoskwiń i nektaryn). Komisja nie wie zatem, w jaki sposób władze Włoch mogą uzasadnić spowodowane pogodą straty na poziomie 20 lub 30 %, skoro, niezależnie od tego, że szacunki produkcji na 2002 r. zakładały wyniki lepsze w porównaniu do trzech lat przyjętych jako podstawa obliczeń, z uwag wniesionych przez organizację Asprofrut wynika, że produkty wycofane nie były uszkodzone przez grad, lecz podlegały obniżeniu klasy jakości do gatunku przemysłowego ze względu na pogorszenie ich stanu, które nastąpiło pomiędzy datą złożenia wniosku o wycofanie a rozpoczęciem działań dotyczących wycofania (patrz motyw 31).
- (35) Wobec takiego stanu rzeczy Komisja, nawet gdyby miała uznać słuszność stanowiska władz Włoch przy obliczaniu strat spowodowanych klęską naturalną, nadal żywiłaby wątpliwości co do adekwatności zasad obliczenia prognozy straty, powyżej którego przysługuje prawo do pomocy, przekroczenia tego prognozy oraz tego, czy producenci brzoskwiń i nektaryn kwalifikują się do uzyskania pomocy, zgodnie z pkt 11.3 wytycznych. Wykorzystanie wskaźnika w postaci obrotu (który to jest parametrem pozostającym w bardzo dalekim związku z warunkami pogodowymi) jedynie potwierdza wątpliwości opisane w motywie 30, iż działania związane z wycofaniem produktów z rynku, które towarzyszyły pomocy, wydają się raczej wiązać z niekorzystnym rozwojem rynku, zatem ze zdarzeniem, które mieści się w normalnym ryzyku związanym z prowadzeniem działalności rolnej.
- (36) Jeżeli chodzi o wątpliwości podniesione w motywie 16, dotyczące adekwatności metody kalkulacji pomocy, w piśmie z dnia 16 stycznia 2004 r. władze Włoch same stwierdzają nieadekwatność własnej metody kalkulacji pomocy, a następnie wskazują, że dane liczbowe przekazane Komisji powinny pozwolić jej na stwierdzenie, iż nie mogło dojść do nadmiernej rekompensaty poniesionej straty. Także w tym przypadku, nawet gdyby Komisja uznała przyjęte przez władze Włoch podejście do kwestii odszkodowania strat poniesionych w związku z klęską naturalną, wobec uznanej niewłaściwości metody kalkulacji nadal żywiłaby wątpliwości co do zgodności założonej pomocy ze wspólnym rynkiem.
- (37) Podstawowy problem związany jest, jak stwierdziły władze Włoch, z tym, że straty poniesione przez producentów wynikały z braku sprzedaży produktów (patrz motyw 16), a nie z braku samej produkcji (patrz motyw 30). Dlatego też Komisja nie może nie poddać ponownie w wątpliwość fakt, czy założona pomoc rzeczywiście ma służyć celom innym niż rekompensata dochodów utraconych z powodu niekorzystnej sytuacji na rynku, która mieści się w normalnym ryzyku związanym z prowadzeniem działalności rolnej.
- (38) W zakresie dotyczącym wątpliwości wyrażonych w motywach 17 i 18 (dotyczących adekwatności podstawy obliczenia pomocy – władze Włoch nie dostarczyły żadnych wyjaśnień ani odnośnie do odliczeń kosztów nieponiesionych przez rolnika w związku z złymi warunkami pogodowymi, ani też dotyczących odliczeń kwot wypłaconych tytułem ubezpieczenia lub pomocy bezpośredniej, jeżeli były takie wypłaty) Komisja przyjmuje do wiadomości fakt, że w piśmie z dnia 16 stycznia 2004 r. władze Włoch ograniczyły się do uściślenia, iż od pomocy, jakiej zamierzają udzielić, nie należy odliczać kosztów nieponiesionych przez rolnika, ponieważ problem nie polegał na braku produkcji, wszystkie etapy uprawy zostały doprowadzone do końca, a rolnicy ponieśli związane z tym koszty.
- (39) Wobec takich wyjaśnień Komisja stwierdza, że nie dostarczono żadnych informacji w kwestii odliczenia pomocy bezpośredniej, jeżeli taka była wypłacana, a także wszelkich innych kwot otrzymanych w ramach posiadanego ubezpieczenia, nawet przy założeniu, iż kwestia ewentualnego odliczenia kosztów nieponiesionych przez rolników została wyjaśniona. Nawet jeżeli Komisja przyjęłaby słuszność wielokrotnie już wspomnianego podejścia władz Włoch, brak informacji w tym względzie wystarczy, by utrzymać w mocy wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem, ponieważ Komisja nie ma podstaw, by być pewną, iż spełnione są wszystkie warunki, o których mowa w pkt 11.3 wytycznych.
- (40) W zakresie dotyczącym wątpliwości opisanych w motywie 18, związanych ze zgodnością z pkt 11.3.8 wytycznych, Komisja przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia przekazane przez władze Włoch, w świetle których pomoc miałaby być rozdzielona w zależności od strat (określonych na podstawie przekazanych ilości) poniesionych przez członków organizacji producentów. Nad tym zaś, by część pomocy zatrzymana przez organizację przeznaczona była rzeczywiście wyłącznie na pokrycie poniesionych przez nią kosztów, czuwać mają same władze. Z uwagi na tę sytuację, nawet jeżeli Komisja uznałaby słuszność wyżej opisanego podejścia

władz Włoch, nadal pozostawałyby wątpliwości co do zgodności z pkt 11.3.8 wytycznych, ponieważ przekazane ilości nie stanowią obiektywnego parametru określającego poniesione straty, gdyż wycofaniu podlegały nie owoce zniszczone przez grad, lecz o obniżonej do gatunku przemysłowego jakości na skutek pogorszenia ich stanu między dniem złożenia wniosku o wycofanie (patrz motyw 30) a rozpoczęciem wycofywania produktów z rynku, a także ponieważ, wobec braku wymaganych przez Komisję informacji dotyczących rodzaju kosztów poniesionych przez organizację producentów Asprofrut, nie można było mieć pewności, czy ich wysokość nie zostałaby zawyżona, a to równałoby się udzieleniu pomocy tejże organizacji.

- (41) Odnośnie do wątpliwości wyrażonych w motywie 19, związanych z domniemanym naruszeniem przepisów, regulujących wspólną organizację rynku owoców i warzyw, wprowadzonych rozporządzeniem Rady (WE) nr 2200/96, Komisja stwierdza, iż władze Włoch nie złożyły żadnych wyjaśnień, które mogłyby podważyć to domniemanie. Uwzględniając kontekst, w jakim odbyło się wycofanie produktów z rynku, czyli biorąc pod uwagę, iż nastąpiło to w sytuacji, w której organizacje producentów z Piemontu wyczerpały już możliwości wycofania przewidziane w cytowanym wyżej rozporządzeniu (patrz motyw 10), Komisja zmuszona jest wyciągnąć wniosek, iż udzielenie pomocy państwa na wycofanie produktów, która wiąże się z przekroczeniem ustalonych limitów, byłoby sprzeczne z przepisami regulującymi wspólną organizację rynku owoców i warzyw, a w efekcie zakłóciłoby prawidłowe działanie wspólnego rynku.
- (42) W kwestii dotyczącej wypłaty pomocy i ewentualnej kumulacji Komisja zauważa, że w piśmie z dnia 16 stycznia 2004 r. władze Włoch oświadczyły, iż środki pomocowe nie zostały wypłacone, a organizacja producentów Asprofrut potwierdziła, iż żadnych kwot z tego tytułu nie otrzymała. Nie udzielono natomiast odpowiedzi dotyczącej możliwości łączenia pomocy z innymi środkami pomocowymi udzielanym na te same cele. Ewentualna kumulacja mogłaby natomiast prowadzić do nadmiernej rekompensaty poniesionej straty, co byłoby sprzeczne z przepisem pkt 11.3 wytycznych.

VI. WNIOSKI

- (43) Wyżej przedstawione spostrzeżenia wskazują, iż pomoc planowana na rzecz organizacji producentów Asprofrut, mająca dofinansować działania dotyczące wycofania z rynku brzoskwiń i nektaryn, nie może być uznana za przeznaczoną na rekompensatę strat spowodowanych działaniem niekorzystnych warunków pogodowych, lecz stanowi sposób na wypłatę odszkodowania na rzecz wybranych producentów z tytułu utraconych dochodów,

w związku z niekorzystnym rozwojem rynku, które to zjawisko stanowi element normalnego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności rolnej. Pokrywanie za pomocą środków pomocowych normalnego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności rolnej oznaczałoby udzielenie beneficjentowi lub beneficjentom pomocy operacyjnej, niezgodnej ze wspólnym rynkiem.

- (44) Nawet gdyby można było przyjąć słuszność podejścia przyjętego przez władze Włoch w odniesieniu do kwestii odszkodowania za straty poniesione w wyniku działania niekorzystnych warunków pogodowych, w wyjaśnieniach dostarczonych przez te władze istnieje zbyt wiele niejasności, aby Komisja mogła uznać, iż pomoc spełnia przepisy, o których mowa w pkt 11.3 wytycznych. Z tego punktu widzenia pomoc nie mogłaby się zatem opierać ani na odstępstwie na mocy art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu, na które powołują się władze Włoch, ani na odstępstwie, o którym mowa w art. 87 ust. 3, lit. c), ponieważ nie sprzyjałoby to rozwojowi branży. Byłaby to zatem pomoc niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (45) Istnieje także domniemanie naruszenia przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 2200/96. Ponieważ wycofanie produktów z rynku nastąpiło w sytuacji, w której możliwości wycofania zostały już wcześniej wykorzystane przez organizacje producentów w Piemontie, udzielenie pomocy na sfinansowanie działań wykraczających poza limity ustalone w rozporządzeniu regulującym organizację rynku owoców i warzyw na poziomie ogólnoeuropejskim wiązałoby się z ryzykiem zakłócenia prawidłowego działania tego rynku. Zgodnie z pkt 3.2 wytycznych Komisja w żadnym wypadku nie może zatwierdzić pomocy niezgodnej z przepisami regulującymi wspólną organizację rynku lub takiej, która zaburzałaby prawidłowe jej działanie. Rozpatrywaną pomoc należy zatem uznać za niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- (46) Komisja nie nakazuje zwrotu środków, bowiem w ramach rozpatrywanego programu nie wypłacono pomocy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wdrożenie pomocy państwa w wysokości 108 752,00 EUR planowane przez Włochy jako przeciwdziałanie załamaniu upraw brzoskwiń w regionie Piemont, jest niezgodne ze wspólnym rynkiem.

Przedmiotowa pomoc nie może zatem być zrealizowana.

Artykuł 2

W terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji Włochy powiadomią Komisję o działaniach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 marca 2004 r.

W imieniu Komisji

Franz FISCHLER

Członek Komisji
